

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА

Кафедра політології



ЗАТВЕРДЖУЮ  
Проректор  
з науково-педагогічної роботи

Майя НІКОЛАЄВА  
*сергій* 2024р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ГЛОБАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) рівень  
Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки  
Спеціальність: 052 «Політологія»  
Освітньо-професійна програма: Політологія


ОНУ  
2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Глобальне управління» Одеса: ОНУ,  
2024, 20 с.

Розробник: **І.М. Милосердна**, кандидат політичних наук, доцент.

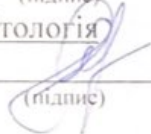
Робоча програма затверджена на засіданні кафедри політології  
Протокол № 1 від «30» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри

  
\_\_\_\_\_  
(підпис)

Світлана КОЧ  
(прізвище та ініціали)


Погоджено із гарантом ОПП Політологія

  
\_\_\_\_\_  
(підпис)

Ірина МИЛОСЕРДНА  
(прізвище та ініціали)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) ФМВПС  
Протокол № 1 від «30» серпня 2024 р.

Голова НМК

  
\_\_\_\_\_  
(підпис)

Олег ХОРОШИЛОВ  
(прізвище та ініціали)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри

Протокол № \_\_ від «\_\_» \_\_\_\_ 20 \_\_ р.

Завідувач кафедри

\_\_\_\_\_  
(підпис)

\_\_\_\_\_  
(прізвище та ініціали)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри

Протокол № \_\_ від «\_\_» \_\_\_\_ 20 \_\_ р.

Завідувач кафедри

\_\_\_\_\_  
(підпис)

\_\_\_\_\_  
(прізвище та ініціали)

## 1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів – 3 годин – 90 залікових модулів - 2 змістових модулів – 2 ІНДЗ* – _____ (вид завдання)	Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» Спеціальність 052 «Політологія» Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Вибірковий ОК 2	
		<b><i>Рік підготовки:</i></b>	
		2-й	1-й
		<b><i>Семестр</i></b>	
		3-й	2-й
		<b><i>Лекції</i></b>	
		16 год.	6 год.
		<b><i>практичні</i></b>	
		14 год.	4 год.
		<b><i>Лабораторні</i></b>	
		0 год.	0 год.
		<b><i>Самостійна робота</i></b>	
		60 год.	80 год.
		у т.ч. ІНДЗ*: -                      год.	
Форма підсумкового контролю: <b>залік</b>			

\* – за наявності

## 2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Для сучасної української політичної науки глобальне управління є новим теоретичним напрямом.

Глобальне управління включає в себе всі протиріччя сучасного міжнародно-політичного розвитку. Проте для політичної, економічної, правової підтримки сучасного світопорядку необхідним є забезпечення стабільності та взаємної безпеки, компромісне вирішення протиріч, зближення базових цінностей та узгодження підходів, які реалізуються в конкретних програмах та проєктах. Від виникнення глобального управління, як нового явища міжнародного життя в середині 1970 х рр. й до теперішнього часу перед ним постають нові, більш складні завдання. Аналіз політичної, економічної та ідеологічної еволюції глобального управління сприяють більш точному розумінню його тенденцій розвитку та розвитку світового політичного процесу.

Глобальне управління представляє собою систему інститутів, принципів, політичних та правових норм, поведінкових стандартів, які визначають регулювання проблем транснаціонального та глобального характеру в природних та соціальних просторах. Головним завданням курсу є демонстрація цілісної узагальненої картини глобалізації в різних її проявах: політичному, соціальному, економічному, «безпековому», культурному та ін.

**Метою дисципліни** є формування системи знань про глобальне політичне середовище, в якому приймаються управлінські рішення світового значення, реалізується міжнародна політика.

**Завданнями дисципліни** є: вивчення концептуального апарату, історії становлення і еволюції форм глобального управління; ознайомлення здобувачів з основними інститутами глобального управління та здійснення процесу прийняття рішень на глобальному рівні; володіння навичками застосування глобального аналізу внутрішньо– і зовнішньополітичних процесів; навчання здобувачів виділяти теоретичні і прикладні, аксіологічні та інструментальні компоненти глобального управління; оволодіння знаннями щодо мегатрендів світового розвитку через призму інтересів національної держави та визначати складові та особливості світових економічних процесів та глобального управління

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

### *Інтегральні компетентності (ІК)*

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у політичній сфері, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів політичної науки.

### *Загальні компетентності (ЗК)*

ЗК01. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК03. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК07. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та

форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

*Спеціальні (фахові) компетентності (СК)*

СК01. Здатність використовувати категорійно–понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.

СК02. Здатність застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.

*Очікувані програмні результати навчання (РН):*

РН01. Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності.

РН10. Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.

РН11. Застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності.

РН16. Презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень фахівцям і широкій аудиторії, засобам масової інформації, експертам з інших галузей знань.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Глобальне управління» здобувач повинен :

*знати:* зв'язок процесів глобалізації та концепцій глобального управління; особливості змісту основного інструментарію глобального управління; основні наукові і практичні проблем глобального управління.

*вміти:* розпізнавати і критично аналізувати ідеологічні побудови, виконані на глобальному та регіонально-державному рівнях ; висловлювати власну позицію щодо актуальних проблем глобального управління, перспектив формування глобального громадянського суспільства та громадянства та ін..

*володіти:* навичками чіткого оперування понятійно-категоріальним апаратом, методикою формулювання та обґрунтування базових положень політологічного дискурсу щодо сучасних тенденцій глобального управління.

***Практична складова:* розробити презентацію результатів наукової роботи та публічний виступ відповідно до правил підготовки робіт даного виду з обраної теми, яка знаходиться в «фокусі» політологічних досліджень.**

### **3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

#### ***Змістовий модуль I. Модель професійного фахівця-політолога***

##### **Тема 1. Сучасні теоретичні засади глобалістики та глобального управління**

Визначення та сутність політичної глобалістики, її об'єкт та предмет. Концепції сутності політичної глобалістики: концепції індустріального та постіндустріального суспільства, теорія «суспільства ризику», соціосинергетика, «світ-системна парадигма», екологічної антропології, універсальний еволюціонізм, ноосферологічна концепція В. І. Вернадського та інші.

Глобальне управління: визначення, об'єкт та особливості. Еволюція запропонованих форм глобального управління.

##### **Тема 2. Актори глобального управління та проблема «центрів сили»**

Актори глобального управління. Глобальне управління та державний суверенітет. ООН в системі глобального управління: сучасний стан. Поняття «центр сили» глобального світу, його параметри. Претенденти на центр сили сучасного світу, приклади. Співвідношення понять «моноцентричний», «поліцентричний» світ, «багатополярний» і «поліцентричний» світ. Поняття, характеристики і параметри глобальної держави.

##### **Тема 3. Глобальне управління, сталий розвиток та його індикатори**

Сутність концепції сталого розвитку. Принципи та умови реалізації концепції сталого розвитку. Індикатори сталого розвитку: поняття, підходи розуміння і система. Методи агрегування індикаторів сталого розвитку. Цілі ООН в галузі сталого розвитку в рамках Резолюції Генеральної Асамблеї ООН від 25 вересня 2015 року.

#### ***Змістовий модуль II. Особливості глобального управління в сучасних умовах***

##### **Тема 4. Глобальна економіка: торгівля, інвестиції та розвиток.**

Загальна характеристика системи світового господарства. Міжнародні економічні відносини: поняття, сучасні форми, напрями та механізми їх здійснення. Суб'єкти сучасного світового господарства. Валюта та валютні відносини.

##### **Тема 5. Місце та роль міжнародних інтеграційних об'єднань в умовах глобального світового господарства**

Сутність наукового аналізу феноменів інтеграції, інтеграційних об'єднань. Теорії інтеграції. Міжнародна економічна інтеграція. Особливості міжнародних інтеграційних об'єднань в кінці ХХ-на початку ХХІ ст. Інтеграційні процеси в Європі, Азіатсько-Тихоокеанському регіоні, Південній Америці та Африці.

##### **Тема 6. Система сучасних глобальних проблем**

Глобальні проблеми як це сукупність соціо - природних проблем, від рішення яких залежить соціальний прогрес людства і збереження цивілізації, проблеми, які

характеризуються динамізмом, виникають як об'єктивний чинник розвитку суспільства та для свого вирішення вимагають об'єднаних зусиль усього людства. Причини загострення глобальних проблем. Класи та типи сучасних глобальних проблем.

### **Тема 7. Глобальне громадянство**

Теоретичні підходи щодо визначення поняття «громадянин». Сутність глобального громадянства та історичні особливості його формування. Політичне космополітичне громадянство. Глобально орієнтований громадянин. Глобальне громадянство і міграція. Сутність, причини та особливості міграційних процесів. Корпоративне громадянство.

### **Тема 8. Міжнародна безпека та глобальне управління**

Концептуальні підходи до міжнародної безпеки. Кібербезпека в сучасному світі. Міжнародна безпека та міжнародне розвідувальне співробітництво. Транскордонна взаємодія міжнародних терористичних і кримінальних груп та їх вплив на процес глобального згуртування.

### **Тема 9. Культурний плюралізм в сучасних умовах**

Концептуальні підходи до визначення сутності культурного плюралізму. Сутність та концепції мультикультуралізму. Основні передумови та сучасний стан мультикультуралізму. Феномен «багатоскладове суспільство».

### **Тема 10. Глобальне управління зміни клімату**

Глобальна зміна клімату: сучасний стан та наслідки. Сторони дослідження проблем змін клімату. Вплив змін клімату на світову економіку. Концепція стійкого розвитку щодо кліматичних проблем. Сутність та основні положення Кіотського протоколу. Маракешські угоди. Паризька конференція щодо змін клімату.

### **Тема 11. Глобальне управління та інтереси України**

Суть і зміст поняття "національні інтереси" і його похідних ("інтерес", "політичні інтереси", "геополітичні інтереси", "національні інтереси", "система національних інтересів", "національні інтереси України"). Національні інтереси України в політичній сфері глобального світу. Національні інтереси України у сфері національної і глобальної безпеки. Роль України у глобальному світі.

#### 4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л	п/с	лаб	ср		л	п/с	лаб	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
<b><i>Змістовий модуль I. Теоретичні засади глобального управління</i></b>										
Тема 1. Сучасні теоретичні засади глобалістики та глобального управління	8	2	2	-	4	8	1	-	-	7
Тема 2. Актори глобального управління та проблема «центрів сили»	10	-	-	-	10	10	-	-	-	10
Тема 3. Глобальне управління, сталий розвиток та його індикатори.	8	2	2	-	4	8	1	1	-	6
Разом за змістовим модулем 1	26	4	4	-	18	26	2	1	-	23
<b><i>Змістовий модуль II. Особливості глобального управління в сучасних умовах</i></b>										
Тема 4. Глобальна економіка: торгівля, інвестиції та розвиток	8	2	2	-	4	8	-	1	-	7
Тема 5. Місце та роль міжнародних інтеграційних об'єднань в умовах глобального світового господарства	8	2	2	-	4	8	-	1	-	7
Тема 6. Система сучасних глобальних проблем	8	1	1	-	6	7	1	-	-	6
Тема 7. Глобальне громадянство	8	1	1	-	6	7	1	-	-	6
Тема 8. Міжнародна безпека та глобальне управління	8	2	2	-	4	8	-	1	-	7
Тема 9. Культурний плюралізм в сучасних умовах	7	1	2	-	4	8	1	-	-	7



Тема 10. Глобальне управління зміни клімату	9	1	-	-	8	8	1	-	-	7
Тема 11. Глобальне управління та інтереси України	8	2	-	-	6	10	-	-	-	10
Разом за змістовим модулем 2	64	12	10	-	42	64	4	3		57
ІНДЗ*										
<b>Усього годин</b>	<b>90</b>	<b>16</b>	<b>14</b>	<b>-</b>	<b>60</b>	<b>90</b>	<b>6</b>	<b>4</b>		<b>80</b>

\* – за наявності

## 5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. <b>Сучасні теоретичні засади глобалістики та глобального управління.</b> Основні етапи становлення глобалістики і їх особливості. Історичні форми глобалістської свідомості в розвитку наукової думки. Концепція «планетарної людини» Тейяра де Шардена. Концепції сутності політичної глобалістики: концепції індустріального та постіндустріального суспільства, теорія «суспільства ризику», соціосинергетика, «світ-системна парадигма», екологічної антропології, універсальний еволюціонізм, ноосферологічна концепція В. І. Вернадського, модель «глобальної культури» (М. Феверстоун) та інші. Глобальне управління: поняття та форми глобального управління.	2	-
2	Тема 3. <b>Глобальне управління, сталий розвиток та його індикатори</b> Методологічні підходи до розробки систем індикаторів сталого розвитку. Принципи сталого розвитку. Фундаментальні умови реалізації концепції сталого розвитку: демократизація суспільства; міжнародне співробітництво; взаємне узгодження вирішення соціальних, економічних та екологічних завдань; науково обґрунтоване прогнозування; принцип обережності; облік, інвентаризація; стандартизація; планування. Індикатори сталого розвитку: поняття, підходи розуміння і система. Індикатори світового розвитку Світового банку; Індекс розвитку людського потенціалу; Показники "екологічного сліду"; Індекс екологічної стійкості. Методи агрегування індикаторів сталого розвитку. Нові цілі ООН в галузі сталого розвитку в рамках Резолюції Генеральної Асамблеї ООН від 25 вересня 2015 року.	2	1
3.	Тема 4. <b>Глобальна економіка: торгівля, інвестиції та розвиток..</b> Загальна характеристика системи світового господарства: поняття міжнародних економічних відносин; сучасні форми міжнародних економічних відносин, напрями та механізми їх здійснення, зовнішньоекономічні зв'язки; розвиток світового ринку та його особливості в сучасній економіці. Суб'єкти сучасного світового господарства. Валюта та валютні відносини: поняття та види валют; конвертування валют; платіжний баланс. Групи країн у світовій економіці: Економіка США, країн Західної Європи та Японії; Країни з перехідною економікою. Економіка країн СНД, Східної Європи та	2	1

	Монголії; Специфіка країн, що розвиваються: нові індустріальні країни Південно-Східної Азії і Латинської Америки; Специфіка країн, що розвиваються: стани-експортери нафти; Специфіка країн, що розвиваються: найменш розвинені, найбільш розвинені країни.		
4.	<b>Тема 5. Місце та роль міжнародних інтеграційних об'єднань в умовах глобального світового господарства.</b> Міжнародна економічна інтеграція: сутність, цілі та форми. Мотиви, ефекти і стадії міжнародної економічної інтеграції. Найбільші інтеграційні об'єднання світу: ЄС, НАФТА, АТЕС, АСЕАН, МЕРКОСУР, СНД. Інтеграційні процеси в Європі. Етапи розвитку ЄС. Внутрішні та зовнішні чинники, що впливають на роль ЄС у глобальному управлінні. Інтеграція в країнах, що розвиваються	2	1
5.	<b>Тема 6. Система сучасних глобальних проблем.</b> Сутність глобальних проблем, їх критерії і відмінність від інших проблем. Принципи класифікації глобальних проблем. Інтерсоціальні, соціо-природні і соціальні проблеми глобального масштабу. Взаємозалежність, динаміка і тенденції розвитку глобальних проблем. Політичні аспекти західних військових доктрин : базова стратегія, доктрина неоглобалізму, «боротьба з міжнародним тероризмом», теорія ядерного стримування та ін.	1	-
6.	<b>Тема 7. Глобальне громадянство.</b> Сутність і зміст глобального громадянства. Історичні особливості формування глобального громадянства. Глобальне громадянство та безгромадянство. Глобальне громадянство і міграція. Корпоративне громадянство: поняття і світові практики.	1	-
7.	<b>Тема 8. Міжнародна безпека та глобальне управління.</b> Глобальна безпека і міжнародна безпека: сутність, співвідношення понять і їх забезпечення в сучасному світі. Кібербезпека в сучасному світі: поняття, проблеми та перспективи. Міжнародне розвідувальне співробітництво та міжнародна безпека: мережа спецслужб і розвідок як інструмент для глобального регулювання і просування глобальної політики; проблема міжнародного обміну розвідінформацією; дискусії про єдину розвідку ЄС.	2	1
8.	<b>Тема 9. Культурний плюралізм в сучасних умовах.</b> Культурний плюралізм: поняття та основні підходи розуміння. Мультикультуралізм: сутність, концепції та передумови формування. Багатоскладове суспільство: поняття, сутність, специфіка.	2	-

**6. Теми семінарських занять**  
(не передбачено)

**7. Теми лабораторних занять.**  
(не передбачено)

**8. Самостійна робота.**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (д.в.)	Кількість годин (з.в.)
1	Тема 1. Сучасні теоретичні засади глобалістики та	4	7

	<p>глобального управління. Опрацюйте рекомендовану літературу. Визначте та проаналізуйте еволюцію запропонованих форм глобального управління. Назвіть та охарактеризуйте зміст глобального управління.</p>		
2	<p>Тема 2. Актори глобального управління та проблема «центрів сили». Опрацюйте рекомендовану літературу. Охарактеризуйте архітектуру сучасного світу, виокреміть сучасні «центри сили» глобального світу. Визначте сутність та параметри глобальної держави.</p>	10	10
3	<p>Тема 3. Глобальне управління, сталий розвиток та його індикатори. Опрацюйте рекомендовану літературу. Охарактеризуйте сутність та концепції сталого розвитку. Назвіть та проаналізуйте принципи та умови реалізації концепції сталого розвитку. Розкрийте зміст поняття «індикатори сталого розвитку» та назвіть їх.</p>	4	6
4	<p>Тема 4. Глобальна економіка: торгівля, інвестиції та розвиток Опрацюйте рекомендовану літературу. Здійсніть аналіз загальної характеристики системи світового господарства. Визначте що таке міжнародні економічні відносини. Назвіть сучасні форми, напрями та механізми здійснення міжнародних економічних відносин. Назвіть основних суб'єктів сучасного світового господарства.</p>	4	7
5	<p>Тема 5. Місце та роль міжнародних інтеграційних об'єднань в умовах глобального світового господарства. Опрацюйте рекомендовану літературу. ІНДЗ: Надайте відповіді в самостійній письмовій роботі. Дайте визначення та назвіть форми міжнародної економічної інтеграції. Назвіть та проаналізуйте мотиви, ефекти і стадії міжнародної економічної інтеграції. Здійсніть аналіз найбільших інтеграційні об'єднання світу: ЄС, НАФТА, АТЕС, АСЕАН, МЕРКОСУР, СНД. Назвіть основні етапи та охарактеризуйте особливості розвитку ЄС. Які внутрішні та зовнішні чинники впливають на роль ЄС у глобальному управлінні.</p>	4	7
6	<p>Тема 6. Система сучасних глобальних проблем. Опрацюйте рекомендовану літературу. Дайте визначення поняття «глобальні проблеми сучасності». Назвіть принципи класифікації глобальних проблем. Охарактеризуйте взаємозалежність, динаміка і тенденції розвитку глобальних проблем.</p>	6	6
7	<p>Тема 7. Глобальне громадянство. Опрацюйте рекомендовану літературу. ІНДЗ: Надайте відповіді в самостійній письмовій роботі. Розкрийте зміст феномену «глобальне громадянство». Назвіть та проаналізуйте історичні особливості формування глобального громадянства. Дайте визначення поняття «корпоративне громадянство».</p>	6	6
8	<p>Тема 8. Міжнародна безпека та глобальне управління. Опрацюйте рекомендовану літературу. ІНДЗ: Надайте</p>	4	7

	<p>відповіді в самостійній письмовій роботі.</p> <p>Розкрийте зміст та співвідношення понять «глобальна безпека» та «міжнародна безпека». Визначте сутність поняття «кібербезпека» та визначте основні загрози сучасній кібербезпеці держави. Проаналізуйте взаємозв'язок міжнародної безпеки та міжнародного розвідувального співробітництва.</p>		
9	<p>Тема 9. Культурний плюралізм в сучасних умовах.</p> <p>Опрацюйте рекомендовану літературу. ІНДЗ:</p> <p>Визначте концептуальні підходи до сутності культурного плюралізму. Назвіть основні передумови та сучасний стан мультикультуралізму. Дайте визначення феномену «багатоскладове суспільство» та здійсніть його аналіз в умовах сучасних тенденцій розвитку світу.</p>	4	7
10	<p>Тема 10. Глобальне управління зміни клімату.</p> <p>Опрацюйте рекомендовану літературу.</p> <p>Охарактеризуйте сучасний стан глобальних змін клімату. Проаналізуйте концепцію стійкого розвитку щодо кліматичних проблем. Здійсніть порівняльний аналіз Кіотського протоколу та положення Паризької конференції щодо змін клімату.</p>	8	7
11	<p>Тема 11. Глобальне управління та інтереси України.</p> <p>Опрацюйте рекомендовану літературу.</p> <p>Визначте зміст поняття "національний інтерес" і його похідних ("інтерес", "політичні інтереси", "система національних інтересів").</p> <p>Назвіть та проаналізуйте національні інтереси України в політичній сфері глобального світу. Визначте національні інтереси України у сфері національної і глобальної безпеки.</p> <p>Визначте та проаналізуйте роль України у глобальному світі.</p>	6	10
ВСЬОГО		60	80

До самостійної роботи відноситься: [1] – підготовка до лекцій, практичних занять; [2] – написання рефератів/презентацій, есе; [3] — підготовка до дискусій та колоквиумів.

## 9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні навчальної дисципліни «Глобальне управління» застосовуються словесний, наочний, практичний методи навчання: читання лекції, опрацювання текстів основних робіт дослідників, роботу з навчальною та спеціальною літературою, індивідуальні консультації.

*Словесні та наочні методи навчання* (лекційні заняття; опитування; консультування; доповіді та мультимедійні презентації);

*Практичні* (тестові вправи; опрацювання матеріалу шляхом підготовки презентації);

*Колективне та індивідуальне опрацювання завдань* (колективне обговорення, виконання та презентація ІНДЗ, обговорення проблемних питань та результатів самостійної роботи).

Для розв'язання учбово-професійних завдань навчальної дисципліни застосовано комплексний підхід до діяльності у процесі навчання. Використовуються класичні дидактичні методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності (лекція-пояснення, бесіда, контроль, самоконтроль, взаємоконтроль і т.п.)

*Основні форми (методи)* проведення занять – це різні типи лекцій, а також практичні заняття – теоретичне обговорення питань, дискусія, конференція, співбесіда, реферативна форма, презентація, інтерактивний онлайн дискурс.

## 10. ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Засоби діагностики якості освіти включають в себе поточний, періодичний та підсумковий контроль.

**Поточний контроль:** усний контроль: індивідуальне і фронтальне опитування, захист рефератів/презентацій, доповідь; письмовий контроль: оцінювання якості виконання самостійної роботи за темами;

**Періодичний контроль:** тестовий контроль: оцінювання контрольних робіт за змістовими модулями (можливо тестування, контрольне опитування).

**Підсумковий контроль:** залік

*Критерії оцінювання результатів навчання:*

Опитування на занятті, участь здобувачів в обговоренні проблемних питань	0	Здобувач не бере участь у практичному занятті, є лише спостерігачем; ніколи не виступає і не задає питання; дає неправильні відповіді на запитання, показує незадовільне знання понятійного апарату і джерел.
	1-4	Здобувач іноді бере участь в практичному занятті; частково виступає і задає питання; допускає помилки під час відповідей на запитання; показує пасивну роботу на практичних заняттях; показує фрагментарні знання понятійного апарату і літературних джерел.
	5-10	Здобувач бере активну участь у практичному занятті, в обговоренні проблемних питань, користується додатковою літературою; вміє сформулювати своє ставлення до проблеми; висловлює власні міркування, наводить доцільні приклади; здатний публічно представити матеріал.
Виконання рефератів за однією із запропонованих тем; доповідь та демонстрація	0	Не зараховуються реферати (доповіді) та презентації, які виконані не самостійно або запозичені з мережі Інтернет.
	3	Доповідь та презентація самостійними, але не опрацьована актуальність, теоретичний аналіз дано описово, змістовний матеріал є формальним, висновки не конкретизовані (відсутні), тема не розкрита.
	4-5	Доповідь та презентація виконані самостійно, оформлення відповідає

презентації		вимогам із незначними порушеннями, опрацьована актуальність теми, теоретичний аналіз містить неточності, усно здобувач пояснює матеріал невпевнено, змістовний матеріал представлений добре, у висновку сформульовані загальні висновки, тема загалом розкрита із незначними прогалинами.
	6-8	Доповідь та презентація виконані самостійно, опрацьована актуальність теми із зазначенням невіршених раніше аспектів, теоретичний аналіз ґрунтовний, здобувач без допомоги викладача пояснює матеріал, самостійні висновки, тема загалом розкрита, інформація у презентації подана із використанням самостійно розроблених схем, містить посилання на джерела, хоча здобувач іноді недостатньо вміло в усній формі може сформулювати деякі положення доповіді.
	9-10	Доповідь та презентація виконані самостійно, актуальність розкрита із зазначенням невіршених раніше аспектів, правильно визначені об'єкт і предмет, гіпотеза, теоретичний аналіз ґрунтовний, здобувач вільно презентує матеріал; зміст презентації не перевантажений слайдами з текстовим матеріалом; у висновку – самостійні ґрунтовні судження, підкріплені доказами, містить посилання на джерела.
Контрольна робота	0	Відповіді неправильні (у тестових роботах)
	0-10	Контрольна робота (опитування) за кожним змістовним модулем.

## 11. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Основні етапи становлення глобалістики і їх особливості.

Концепція «планетарної людини» Тейяра де Шардена.

Концепції індустріального та постіндустріального суспільства політичної глобалістики.

Теорія «суспільства ризику» політичної глобалістики.

Сутність та зміст соціосинергетика.

«Світ-системна парадигма» політичної глобалістики.

Концепція екологічної антропології політичної глобалістики.

Універсальний еволюціонізм: характеристика основних положень.

Ноосферологічна концепція В. І. Вернадського.

Модель «глобальної культури» М. Феверстоун та інші.

Глобальне управління: поняття та форми глобального управління

Методологічні підходи до розробки систем індикаторів сталого розвитку.

Принципи сталого розвитку.

Фундаментальні умови реалізації концепції сталого розвитку: демократизація суспільства; міжнародне співробітництво; взаємне узгодження вирішення соціальних, економічних та екологічних завдань; науково обґрунтоване прогнозування; принцип обережності; облік, інвентаризація; стандартизація; планування.

Індикатори сталого розвитку: поняття, підходи розуміння і система.

Індикатори світового розвитку Світового банку.

Індекс розвитку людського потенціалу.

Показники "екологічного сліду".

Індекс екологічної стійкості.

Методи агрегування індикаторів сталого розвитку.

Нові цілі ООН в галузі сталого розвитку в рамках Резолюції Генеральної Асамблеї ООН від 25 вересня 2015 року.

Поняття міжнародних економічних відносин;

Сучасні форми міжнародних економічних відносин, напрями та механізми їх здійснення, зовнішньоекономічні зв'язки;

Розвиток світового ринку та його особливості в сучасній економіці.

Суб'єкти сучасного світового господарства.

Валюта та валютні відносини: поняття та види валют; конвертування валют; платіжний баланс.

Групи країн у світовій економіці: загальна характеристика.

Міжнародна економічна інтеграція: сутність, цілі та форми.

Мотиви, ефекти і стадії міжнародної економічної інтеграції.

Найбільші інтеграційні об'єднання світу: ЄС, НАФТА, АТЕС, АСЕАН, МЕРКОСУР, СНД.

Інтеграційні процеси в Європі.

Етапи розвитку ЄС.

Внутрішні та зовнішні чинники, що впливають на роль ЄС у глобальному управлінні.

Сутність глобальних проблем, їх критерії і відмінність від інших проблем.

Принципи класифікації глобальних проблем.

Інтерсоціальні, соціо-природні і соціальні проблеми глобального масштабу.

Взаємозалежність, динаміка і тенденції розвитку глобальних проблем.

Політичні аспекти західних військових доктрин : базова стратегія, доктрина неоглобалізму, «боротьба з міжнародним тероризмом», теорія ядерного стримування та ін.

Сутність і зміст глобального громадянства.

Історичні особливості формування глобального громадянства.

Глобальне громадянство та безгромадянство.

Глобальне громадянство і міграція.

Корпоративне громадянство: поняття і світові практики.

Глобальна безпека і міжнародна безпека: сутність, співвідношення понять і їх забезпечення в сучасному світі.

Кібербезпека в сучасному світі: поняття, проблеми та перспективи.

Мережа спецслужб і розвідок як інструмент для глобального регулювання і просування глобальної політики.

Проблема міжнародного обміну розвідінформацією.

Єдину розвідку ЄС: від ідеї до перспектив створення.

Транскордонна взаємодія міжнародних терористичних і кримінальних груп та їх вплив на процес глобального згуртування.

Культурний плюралізм: поняття та основні підходи розуміння.

Мультикультуралізм: сутність, концепції та передумови формування.

Багатоскладове суспільство: поняття, сутність, специфіка.

Глобальна зміна клімату: сучасний стан та наслідки.

Вплив змін клімату на світову економіку.

Концепція стійкого розвитку щодо кліматичних проблем

Сутність та основні положення Кіотського протоколу.

Паризька конференція щодо змін клімату.

Національні інтереси України в політичній сфері глобального світу.

Національні інтереси України у сфері національної і глобальної безпеки.

Роль України у глобальному світі.



## 12. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ

Поточний та періодичний контроль								Підсумковий контроль	Сума балів
Змістовий модуль №1		Змістовий модуль № 2							
T1	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	залік	100
10	20 Модульний контроль №1	10	10	10	10	10	20 Модульний контроль №2		

### Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	<b>A</b>	відмінно	зараховано
85-89	<b>B</b>	добре	
75-84	<b>C</b>		
70-74	<b>D</b>	задовільно	
60-69	<b>E</b>		
35-59	<b>FX</b>	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	<b>F</b>	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

### 13. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

Милосердна І.М. Робоча програма курсу «Глобальне управління» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 052 «Політологія».

Милосердна І.М. Силабус курсу «Глобальне управління» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 052 «Політологія».

Політологія: підручник для студентів вищих навчальних закладів /І.М. Коваль (керівник авт. колективу), Л.О. Ануфрієв, О.І. Брусиловська та ін. Харків: Фоліо, 2012. 414 с.

Попков В.В. Хорошилов О.Ю. Політична наука: західні тренди розвитку і українська специфіка. Одеській національний університет ім І.І. Мечникова//“Політична наука в Україні 1991 — 2016”. в 2 т., Т. 1. Київ: Парламентське видавництво, 2016. с. 512-524.

Сучасні політичні процеси : навч.-метод. посіб. для здобувачів першого (бакалавр.) рівня вищої освіти [Електронне видання] / уклад.: Л. Кормич, І. Милосердна, А. Прохоренко ; Нац. ун-т «Одеська юридична академія». Одеса : Фенікс, 2023. 58 с. URL : <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/25693/Сучасні%20політичні%20процеси.pdf?sequence=3&isAllowed=y>

### 14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

#### Основна

Modelski G., Tompson W. R. Leading Sectors and World Powers: The Coevolution of Global Politics and Economics. Columbia: University of South Carolina Press. URL : [https://books.google.com.ua/books?hl=en&lr=&id=a-mMKb5fPKEC&oi=fnd&pg=PR13&dq=info:2ugm\\_xZdhssJ:scholar.google.com&ots=bv5MnR93ya&sig=QDHD57\\_Qu925uXGN8I7kdVuLcgw&redir\\_esc=y#v=onepage&q&f=false](https://books.google.com.ua/books?hl=en&lr=&id=a-mMKb5fPKEC&oi=fnd&pg=PR13&dq=info:2ugm_xZdhssJ:scholar.google.com&ots=bv5MnR93ya&sig=QDHD57_Qu925uXGN8I7kdVuLcgw&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false)

Rosenau J. N. Governance // Global Governance: Critical Concepts in Political Science / Ed. by T. J. Sinclair.– London-New York: Routledge, 2004. P. 179 - 209.

The Globalization of World Politics. An Introduction of international relations / ed. by J. Baylis, S. Smith, P. Owens. 6th ed. Oxford: Oxford University Press, 2014. xxxvii, 648 p.

World Economic Forum Annual Meeting Davos. Davos-Klosters, Switzerland, 2020. URL: <https://www.weforum.org/events/world-economic-forum-annual-meeting-2020>

Алексеєнко І.В., Курас Артем, Маргулов Артур Глобальні проблеми міжнародних відносин та світової політики: безпековий вимір : підручник. Дніпро : Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ, 2021. 163 с.

Бжезінський Зб. Велика шахівниця ; пер. Олена Фешовець. Харків : Фабула, 2018. 288 с.

Бельська Т.В. Глобальне громадянське суспільство: сутність, генеза та вплив на державну політику України : монографія. К.: Вид-во «ВАДНД», 2016. 300 с.

Гелд Д., МакГрю Е., Голдблатт Д., Пerratон Дж. Глобальні трансформації. Політика, економіка, культура. К.: Фенікс, 2003.

Глобальна та національна безпека: підручник / авт. кол. : В..І. Абрамов, Г.П. Ситник, В.Ф. Смолянчук та ін. Київ : НАДУ, 2016. 784 с. URL : <https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2017/11/Navchalniy-posibnik-GPNB.pdf>

Дубов Д. В. Кіберпростір як новий вимір геополітичного суперництва. Київ : НІСД, 2014. 326 с

Ігнат'єв П.М. Геополітичні та геоекономічні інтереси у світовій політиці: Підручник. Чернівці-Київ: Книги – ХХІ, 2014. 364 с.

Маффесолі М. Час племен. Занепад індивідуалізму у постмодерному суспільстві. К. : Вид. дім “Києво-Могилян. акад.”, 2018 264 с.

Міжнародні відносини та світова політика: навчальний посібник / О. М. Кузь, Д. С. Коротков, Д. Ю. Михайличенко, О. В. Бровко ; за заг. ред. д-ра філос. наук, професора О.М. Кузя. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 201 с. URL:

<http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/25295/1/2020->

[Кузь%20О%20М%20Коротков%20Д%20С%20Михайличенко%20Д%20Ю%20та%20ін.pdf](http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/25295/1/2020-Кузь%20О%20М%20Коротков%20Д%20С%20Михайличенко%20Д%20Ю%20та%20ін.pdf)

Милосердна І. М., Краснопольська Т. М. Політична регіоналістика : навчально-методичний посібник для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Одеса : Фенікс, 2021. 54 с. URL: [http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/14770/Політ\\_регіоналістика\\_Методичка.pdf?sequence=1&isAllowed=y](http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/14770/Політ_регіоналістика_Методичка.pdf?sequence=1&isAllowed=y)

#### ДОДАТКОВА

Marchetti Rafaele Global civil society. International relations edited by Stephen Mc Glinchey, E-International relation Publishing, Bristol, England 2017. P.78-86. URL : <http://www.e-ir.info/wp-content/uploads/2016/12/International-Relations-E-IR.pdf>

Pew Research Center. Climate Change and Financial Instability Seen as Top Global Threats. 24 June, 2013. URL : [www.pewglobal.org](http://www.pewglobal.org)

Багратян Грант Мегаекономіка і глобальні економічні проблеми: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К. : УБС НБУ, 2013. 247 с.

Закон України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики». *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 2010, № 40, ст.527. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2411-17#Text>

Закон України «Про національну безпеку України» : за станом на 16.07.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>

Каляев А.О. Сучасні тенденції розвитку державного управління у сфері безпеки: національний та глобальний аспекти. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2020. Вип. 4(47). С. 13-22. URL :

[https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwj2keDYs4P8AhVDgosKHUgmBpM4HhAWegQIHhAB&url=https%3A%2F%2Fgrani-print.dp.ua%2Findex.php%2Fdridu%2Farticle%2Fdownload%2F443%2F359&usq=AOvVaw2OUEXEnYBtDvGjby\\_nbPq](https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwj2keDYs4P8AhVDgosKHUgmBpM4HhAWegQIHhAB&url=https%3A%2F%2Fgrani-print.dp.ua%2Findex.php%2Fdridu%2Farticle%2Fdownload%2F443%2F359&usq=AOvVaw2OUEXEnYBtDvGjby_nbPq)

Канкліні Гарсія Н. Уявлена глобалізація. Л. Вид-во Анетти Антоненко; К. Ніка-Центр, 2016.

Квітка С.А. Глобальне громадянське суспільство: між національними державами і транснаціональними корпораціями. *Аспекти публічного управління*. 2017. Том 5; 3-4(41-42). С. 65-76. URL : <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/797946.pdf>

Книш М. М., Котик Л. Глобальні проблеми людства: навч. посіб. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2015. 329 с.

Сіденко В.Р. Нові глобальні виклики та їх вплив на формування суспільних цінностей. *Український соціум*. 2014. №1(48). С. 7-21. URL : [https://ukr-socium.org.ua/wp-content/uploads/2014/01/7-21\\_no-1\\_vol-48\\_2014\\_UKR.pdf](https://ukr-socium.org.ua/wp-content/uploads/2014/01/7-21_no-1_vol-48_2014_UKR.pdf)

Ставицький А. Вплив сучасних геополітичних викликів на економічну безпеку держави. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка*. 2018. №4 (199) С. 45-55 URL : <http://bulletin-econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2018/10/199-45-55.pdf>

Стратегія інтеграції України до Європейського Союзу: Затверджена Указом Президента від 11.06.98 № 615/98. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/615/98>

Тишкун Ю. Глобальна політика і глобальний розвиток: співвідношення понять. *Humanitarian Vision*. 2016. Vol. 2, No 2. С. 49–54. URL : <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2017/aug/5855/tishkunviziya22016.pdf>

Тишкун Ю. Специфіка концептуалізації поняття «глобальна політика». *Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку*. 2015. Вип. 27. С. 41-47. URL : [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Unir\\_2015\\_27\\_9](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Unir_2015_27_9)

Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом від 27.06.2014. Ратифікована Верховною Радою України та Європейським Парламентом 16 вересня 2014 р. URL : [http://www.kmu.gov.ua/control/publish/article?art\\_id=246581344](http://www.kmu.gov.ua/control/publish/article?art_id=246581344)

Указ Президента України № 121/2021 «Стратегія воєнної безпеки України» Указом 25 березня 2021 року URL: <https://www.president.gov.ua/documents/1212021-37661>

Шепелев М. А. Глобалізація управління як мегатенденція сучасного світового розвитку. К.: Генеза, 2004.

Юськів Б. Концепція і парадигми глобального управління. Політичний менеджмент. 2019. №1. С. 119-130. URL : <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/59753/13-Yuskiv.pdf?sequence=1>

## **15. ЕЛЕКТРОННІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ**

1. <http://irows.ucr.edu/> The Institute for Research on World-Systems
2. <https://web.archive.org/web/20051029101900/http://jwsr.ucr.edu/index.php>
3. [www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua) – Верховна Рада України.
4. <http://www.nbu.gov.ua/> – Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського.
5. <http://www.info-library.com.ua/books.html> – Електронна бібліотека підручників.